

10.4.2

(ואמרי לה בחכינתו) 28a → (אבל מכרו) 27a

Note: the *תורה* only prohibits *רבית* (usury) which is formulated as part of the loan. When usury is only a possibility (*צד אחד בריבית*) – such as a case where someone sells a field to pay back a loan on condition that if he can find funds to pay back the loan the field will revert to his ownership, there is a dispute between *ר' יהודה* (lenient) and *חכמים* (stringent). In our case, if the sellers of the *ביהכ"נ* decide to seize it back, the buyer will have lived there “rent-free” for a duration. This is *יוחנן*’s interpretation of the dispute between *ר"י/חכמים*. *ר"י* reads it as a dispute about *רבית* that will be returned.

כי לה אמר ה' בורא השמים הוא האלהים יצר הארץ ועשה הוא כוננה לא תהו בראה לשבת יצרה אני ה' ואין עוד ישעיהו מה, יח	(1)
גרב עם הדרת מלך ובאפס לאם מחתת רזון: משלי יד, כח	(2)
וחטאי חמס נפשו כל משנאי אהבו מנות: משלי ח, לו	(3)
את חכבש אחד תעשה בבקר ואת חכבש השני תעשה בין הערבים: במדבר כח, ד	(4)
עבר ביתו בוצע בוצע ושונא מתנת יחיה: משלי טו, כז	(5)
מי אל כמוד נשא עון ועבר על פשע לשארית נחלתו לא החזיק לעד אפו כי חפץ חסד הוא: מילה ז, יח	(6)
ויאמר אלישע חי ה' צבאות אשר עמדתי לפניו כי לולי פני יהושפט מלך יהודה אני נשא אם אביט אליך ואם אראך: מלכים ב ג, יד	(7)
ויהי כי יקו יצחק ותכנין עיניו מראת ויקרא את עשו בנו הגדל ויאמר אליו בני ויאמר אליו הנני: בראשית כז, א	(8)
ולשרה אמר הנה נתתי אלף כסף לאחיד הנה הוא לך כסות עינים לכל אשר אתך ואת כל ונכחת: בראשית כ, טז	(9)
שאת פני רשע לא טוב להטות צדיק במשפט: משלי יח, ה	(10)

- I. Selling a *תורה* – may it be sold for another *ס"ת*?
  - a. lemma 1: since it isn't increasing קדושה, forbidden OR
  - b. lemma 2: since there is not possible increase available, permitted
    1. proof 1: ruling re: use of מטפחות – only can use “lower” covers to roll “higher” books
      - a. rejection: overlapping inferences
    2. proof 2: permission to lay חומש ע"ג חומש etc. –it is impossible otherwise (::our case)
    3. proof 3: prohibition against selling old *ס"ת* to buy new one
      - a. rejection: concern against non-completion of process (unlike our case)
    4. proof 4: prohibition against selling *ס"ת* except for marriage (v. 1) or study QED (אסור)
- II. Leftover funds (משנה prohibits use)
  - a. דבא: only if they sold and there was a remainder; but if the collection exceeded the price – OK
  - b. Tangent: traveling residents during time of assessment give there and bring it back with them
    1. If: it is a lone traveler, he gives in the town where he is visiting
    2. Even as group: if there is a חבר עיר in the town where he is visiting, it stays there
- III. משנה 2א: may not sell a public ביהכ"נ to buy a private one (diminution of קדושה)
  - a. חכמים reductio → not sell a ביהכ"נ in a large town to build one in a small town (v2)
- IV. משנה 2ב: ultimate uses of sold ביהכ"נ -
  - a. ד"מ: may only be sold if it could be returned
    1. ר"מ holds like ר"י re: יהודה re: צד אחד בריבית (see note)
    2. ר"מ holds that להחזיר ע"מ ר"מ דבא
  - b. חכמים: may be utterly sold for all but disgraceful uses
  - c. ד"י יהודה: may be sold as a yard – the buyer then may do what he likes there
    1. שמואל: permitted to urinate within אמות of תפילה (ק"י) from יהודה re: ruling
    2. ד"נ: after תפילה, wait מ"ר for ד"א (lips still moving with תפילה); after מ"ר, wait ד"א to say תפילה (drips)
- V. Practices which lengthened days of חכמים
  - a. קדושה: not to use a ביהכ"נ as a shortcut; not to urinate in area of תפילה, to be first in ביהכ"נ, not to cogitate in matters of קדושה in a disgusting place, not to walk ד"א without ותפילין תורה, not to sleep in the בית מדרש, never to ignore ידושים היום
  - b. Humility: not step over sleeping students, not walk in front of someone greater, not say ברהמ"ז before כהן (v 3)
  - c. Interpersonal: not coining a nickname, not to take advantage or enjoy a friend's misfortune, to forgive everyone before going to sleep, to be forgiving with money, not to stand on “rights” (v6), not to be severe in the house
  - d. Misc: not accept gifts (v5), not eat from an animal if מתנות haven't been taken, not give ברכת רבית without ברכה beforehand, not gaze at רשע (v7 [→ vv. 8-9], v10)